

INFORMACJA OPISOWA

do projektu budżetu Miasta i Gminy Sępólno na 2014 r.

Projekt budżetu miasta i gminy Sępólno został opracowany na podstawie aktualnego stanu prawnego tj. :

1. Ustawy o finansach publicznych
2. Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
3. Założeń do projektu budżetu państwa na rok 2014 –prognozy wzrostu cen towarów i usług oraz wynagrodzeń
4. Informacji Ministra Finansów o rocznych planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej na 2014 rok oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa
5. Decyzji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK 268/2013 z dnia 22 października 2013 r. o wstępnej kwocie dochodów budżetowych i dotacji celowych z budżetu państwa na 2014 r.
6. Decyzji Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK 268A/2013 z dnia 15 listopada 2013 r. o zwiększeniu wstępnej kwoty dotacji celowych z budżetu państwa na 2014 r. o kwotę 323.851,00 zł, przyznanej na realizację zadań własnych w Dz. 852 85295 § 2030, tj. na realizację Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
7. Uchwały Rady Miejskiej w Sępólnie Nr XI/73/11 z dnia 30 września 2011 r. w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej
8. Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz ustawy o podatku rolnym i leśnym
9. Informacji z Krajowego Biura Wyborczego o wysokości dotacji celowej na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej na rok 2014.

D O C H O D Y :

Projekt budżetu po stronie dochodów zamyka się kwotą 20.857.993,19 zł, co stanowi **89,1%** roku bazowego.

Na podstawie informacji otrzymanej od Ministra Finansów (pismo Nr ST3/4820/10/2013) przyjęto wpływy do budżetu z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 1.677.385,00 zł.

Planowana kwota subwencji ogólnej :

- część wyrównawcza – 3.334.345,00 zł, z tego:
 - kwota podstawowa – 2.129.432,00 zł – jest to kwota przeznaczona dla gmin, w których dochód podatkowy na 1 mieszkańca jest niższy od 92% średniego dochodu podatkowego na 1 mieszkańca kraju,
 - kwota uzupełniająca – 1.204.913,00 zł – przeznaczona dla gmin, w których gęstość zaludnienia w gminie ustalona na 31 grudnia 2012 r. jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju (w gminie Sępólno przy liczbie mieszkańców na 31 grudnia 2012 r. wynoszącej 6 689 osób, średnia gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 27,15 osób wobec średniej gęstości zaludnienia w kraju wynoszącej 123,24 osoby),
- część oświatowa – 4.320.184,00 zł,
- część równoważąca – 298.998,00 zł
- wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych oszacowano, przyjmując za podstawę przedmiot opodatkowania i przewidywane zmiany oraz przy założeniu wzrostu stawek podatkowych o 5,0 %,

- dochody z tytułu podatku rolnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę skupu żyta w wysokości 69,28 zł za 1 q,
- dochody z tytułu podatku leśnego zaplanowano przyjmując za podstawę cenę sprzedaży drewna w wysokości 171,05 za 1 m³,
- pozostałe dochody przyjęto na podstawie wykonania roku bazowego z zastosowaniem prognozowanego wskaźnika wzrostu cen w roku planowanym oraz w oparciu o przewidywane wpływy.

Planowane dochody z tytułu udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przewidziane w kwocie 1.677.385,00 zł zostały obliczone wg udziału w wysokości 37,53%. Przekazana informacja o kwocie nie ma jednak charakteru dyrektywnego, a jedynie informacyjno – szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz.

Biorąc pod uwagę wykonanie za rok bieżący spodziewany jest raczej wpływ udziałów w niższej kwocie.

Planowane wpływy z podatku rolnego i od nieruchomości obejmują podatek za rok 2014 oraz windykację zaległości podatkowych z tych tytułów.

Dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zostały przyjęte do budżetu w kwotach przyznanych na rok 2014, tj. w wysokości 3.251.408,00 zł, w tym na prowadzenie spraw z zakresu ewidencji ludności – 73.946,00 zł, na prowadzenie spraw związanych z prowadzeniem spraw administracyjnych – 646,00 zł, na zadania związane z gotowością struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa – 600,00 zł, na zadania z zakresu pomocy społecznej – 3.175.054,00 zł oraz na prowadzenie i aktualizację rejestru wyborców – 1.162,00 zł.

Dotacje na zadania własne zostały wstępnie przyznane przez Wojewodę w wysokości 733.750,00 zł.

W planie dochodów budżetu ujęto przewidywaną dotację przedszkolną w kwocie 1.242 zł na przedszkolaka – łącznie 140.346,00 zł – wg wyliczeń z poszczególnych szkół.

Przyznana wstępnie część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2014 jest **wyższa** od subwencji za rok 2013 o kwotę **39.763,00 zł**.

Biorąc pod uwagę, że liczba uczniów w naszej gminie systematycznie spada, a liczba nauczycieli nie maleje, praktycznie już w tej chwili nie ma środków na utrzymanie wszystkich szkół.

Wydatki wszystkich jednostek organizacyjnych na przyszły rok zostały przez to bardzo ograniczone. Brak również środków na pozostałe zadania, choćby z zakresu opieki społecznej, gdzie zadań przybyło, a środków nie.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej na rok 2014 jest **niższa** w stosunku do roku 2013 o kwotę **941.373,00 zł**. Niższa kwota subwencji ma związek z obniżeniem ceny żyta do wyliczenia podatku rolnego, oraz z tym że w związku z wyższą kwotą dochodów własnych, a więc głównie z tytułu podatku rolnego, przysługuje nam niższe wyrównanie dochodów.

Ponieważ cena żyta do podatku rolnego jest teraz wyliczana z 11 kwartałów, a więc jest na wyrównanym poziomie, nie należy się spodziewać w przyszłych latach znaczących wzrostów subwencji. Oznacza to, że bez znacznego obniżenia wydatków rzędu ok. miliona zł, nie będzie pieniędzy na właściwe funkcjonowanie gminy.

W dochodach na rok 2014 zaplanowano otrzymanie dotacji na budowę sieci wodociągowej w Langankach – 166.059,00 zł, oraz kanalizacji ul. Lipowej w Sępopolu – 111.800,00 zł w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Są to zadania realizowane w 2013 r.

Ponadto zaplanowano otrzymanie dotacji z Programu PROW w kwocie 44.135,00 zł na zagospodarowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę dwóch placów zabaw w Sępopolu.

Zaplanowano również otrzymanie środków na dofinansowanie własnych inwestycji i zakupów inwestycyjnych w łącznej wysokości 324.000,00 zł, w tym 100.000,00 zł na remont modernizacyjny ul. Leśnej w Sępopolu, kwotę 168.000,00 zł na budowę sieci wodociągowej z przyłączami w msc. Melejdzy – Gaj oraz kwotę 56.000,00 zł na budowę sieci wodociągowej w Smolance Kolonii. Planowane jest złożenie wniosków na dofinansowanie ze środków unijnych.

Dochody ze sprzedaży mienia komunalnego zostały zaplanowane w kwocie 152.000,00 zł. Są to dochody majątkowe, zbliżone wielkością do dochodów osiągniętych z tego tytułu w poprzednich latach. Przewiduje się w tym również wpływy ze sprzedaży starych samochodów użytkowanych w Urzędzie.

Ogółem dochody majątkowe wynoszą 799.994,00 zł, natomiast dochody bieżące – 20.057.999,19 zł.

Zaplanowano dochody i wydatki związane z realizacją trzech projektów realizowanych w ramach Programu Kapitał Ludzki, tj. projekt „Równanie szans – inwestycją w przyszłość”, „Poznanie przez działanie” i „Równy start uczniów do wymagań XXI wieku”. Są to projekty kontynuowane z lat poprzednich. Koszt ich realizacji w roku 2014 wyniesie łącznie 326.388,19 zł.

Dochody bieżące to przede wszystkim wpływy z podatków i udziałów w podatkach od osób fizycznych i prawnych.

Zaplanowano również wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Dz. 756 75618 § 0490.

Zaplanowane dochody bieżące są wyższe od zaplanowanych wydatków bieżących, zgodnie z art. 242 Ustawy o finansach publicznych. Różnica wynosi 213.789,46 zł.

W Y D A T K I :

Planowane wydatki na rok 2014 wynoszą 21.323.907,19 zł, i zakładają zmniejszenie w stosunku do roku 2013 o **10,9%**.

Przy projektowaniu wydatków budżetu miasta i gminy przyjęto następujące założenia :

- na podstawie Zarządzenia Burmistrza Nr 291/13 założono wzrost wydatków bieżących o 2,4%, oraz energii i opału o 15%,
- wynagrodzenia pracowników samorządowych pozostawiono w dotychczasowej wysokości,
- wynagrodzenia dla nauczycieli pozostawiono w dotychczasowej wysokości ,
- przyjęto wysokość składek na Fundusz Pracy – 2,45% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne,
- wielkość funduszu nagród w jednostkach organizacyjnych przyjęto do wysokości 1% planowanego funduszu płac,
- zaplanowano wysokość środków na kształcenie i doskonalenie nauczycieli wynoszącą 1% planowanego funduszu płac nauczycieli.

Powyższe założenia dotyczące wzrostu wydatków bieżących uległy następnie korekcie z uwagi na konieczność zmniejszenia wydatków bieżących związaną ze zbyt niskimi dochodami bieżącymi.

W ogólnej kwocie wydatków wydatki bieżące stanowią 93,1%, a wydatki majątkowe 6,9%.

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowią – 41,6% ogółu wydatków, dotacje na zadania bieżące – 3,8% i obsługa długu publicznego – 1,5%.

Wydatki majątkowe przewidziane do realizacji w 2014 r. wyniosą 1.479.697,46 zł, w tym wydatki inwestycyjne w kwocie 1.472.497,46,00 zł. W wydatkach inwestycyjnych zawarte są wydatki na programy finansowane z udziałem środków unijnych - 49.802,00 zł.

Wydatki inwestycyjne wymienione są szczegółowo w Zał. Nr 3 do projektu.

Oprócz wydatków inwestycyjnych zaplanowano wydatki majątkowe.

Zaplanowano dotację majątkową dla Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie 7.200,00 zł na zakup instrumentów dla zespołu ludowego „Warmianki Sępopolskie” – akordeon i skrzypce diabelskie.

W wydatkach bieżących zaplanowano obowiązkową wpłatę na rzecz Izby Rolniczej w wysokości 2% przewidywanych wpływów z podatku rolnego – kwotę 57.000,00 zł.

Na drogi gminne przeznaczono 911.576,47 zł, w tym na bieżące wydatki – 244.872,84 zł, (w tym: częściowe finansowanie z Funduszu Sołeckiego).

Zaplanowano modernizację ul. Leśnej na odcinku ok. 1 km. Koszt inwestycji wyniesie 560.000 zł, w tym planowane środki z budżetu Powiatu w kwocie 100.000 zł.

Przewidywane było w 2014 r. dokończenie modernizacji Al. Wojska Polskiego (z udziałem środków z tzw. schetynówki), ale ostatecznie wybrano inne wnioski. Ze względu na wysokie koszty zadania, odstąpiono od realizacji i wniosek o dofinansowanie zostanie złożony ponownie w przyszłym roku.

Ponadto wydatki na utrzymanie dróg znajdują się w zaplanowanej dotacji na ten cel dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych.

Na Gospodarkę Mieszkaniową zaplanowano 311.403,00 zł, w tym dotacja przedmiotowa dla Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej i Usług Komunalnych w wysokości 271.373,00 zł.

Dotacja dla Zakładu jest przeznaczona na wyrównanie do kosztów utrzymania i remontów bieżących administrowanych mieszkań komunalnych – kwota 190.613,00 zł, na dopłatę do kosztów utrzymania cmentarza (w tym: wywozu nieczystości stałych) – kwota 22.260,00 zł oraz na dopłatę do kosztów utrzymania dróg, w tym oczyszczania, odśnieżania i utrzymania zieleni – kwota 58.500,00 zł.

W zakresie gospodarowania gruntami i nieruchomościami przewidziano wydatki w kwocie 39.030,00 zł.

Wydatki na Administrację Publiczną w wysokości 2.366.302,00 zł dotyczą wydatków w ramach zadań zleconych i własnych.

Zadania zlecone związane są z funkcjonowaniem Urzędu Stanu Cywilnego i ewidencją ludności, na które przyznano dotację w kwocie 75.192,00 zł.

Zadania własne to wydatki dotyczące obsługi Rady Miejskiej, funkcjonowania Urzędu, promocji miasta i gminy oraz pozostałe wydatki, w tym: diety dla sołtysów oraz składki członkowskie dla Stowarzyszenia Euroregion „Bałtyk”, Lokalnej Grupy Działania „Barcja” i dla Związku Gmin Warmińsko – Mazurskich.

Zaplanowano wyższe kwoty na diety dla radnych z uwagi na dokonane w poprzednim roku – ich zryczałtowanie.

W planie wydatków Urzędu znajdują się dodatkowo wydatki związane z wynagrodzeniami prowizyjnymi dla sołtysów i inkasentów oraz innymi kosztami obsługi poboru podatków.

Zaplanowane koszty osobowe i materiałowe nie pokrywają całości koniecznych wydatków, w związku ze wspomnianym wyżej brakiem dochodów.

Przypomnieć należy, że przyszły rok jest rokiem wyborczym w samorządach, co oznacza być może dodatkowe koszty.

W wydatkach inwestycyjnych zaplanowano zakup sprzętu komputerowego dla Urzędu w kwocie 12.000,00 zł, w tym zakup UPS do głównego serwera.

Planowane wydatki na Ochotniczą Straż Pożarną wynoszą 124.852,00 zł i są przeznaczone na wypłatę diet dla strażaków za udział w akcji gaśniczej i udział w szkoleniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, na zakup paliwa i części do samochodów strażackich oraz sprzętu gaśniczego a także na ubezpieczenie samochodów i strażaków. Brak środków na zakup wyposażenia.

Wydatki przewidziane w wysokości 315.000,00 zł na obsługę długu publicznego są związane z opłatą prowizji i odsetek od zaciągniętych i zaplanowanych kredytów i pożyczek. Są one wyższe w stosunku do roku ubiegłego, z uwagi na to, że w 2014 r. planuje się zaciągnięcie 1.077.874,00 zł kredytu. Niemniej jednak koszty odsetek już w roku ubiegłym spadły, w związku z obniżeniem stóp procentowych przez Narodowy Bank Polski.

Wydatki na Oświatę i Wychowanie znajdują się w dwóch działach: Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza.

Łącznie wydatki oświatowe wyniosą 8.048.381,00 zł, i będą sfinansowane subwencją oświatową oraz środkami własnymi.

Udział subwencji w ogólnych wydatkach na oświatę wynosi 4.320.184,00 zł tj. 53,7% i systematycznie spada.

Przewidziano wydatki na remonty w szkołach w kwocie 82.171,00 zł. Na sport szkolny rozdz. 80195 przeznaczono kwotę 6.100,00 zł.

W ramach wydatków na oświatę wprowadza się dofinansowanie dokształcania i doskonalenia nauczycieli w kwocie 36.905,00 zł.

W wydatkach na oświatę zaplanowano zwrot dotacji dla Miasta Bartoszyce w kwocie 20.000,00 zł za dzieci z naszej gminy uczęszczających do przedszkola niepublicznego i integracyjnego znajdującego się w Bartoszycach.

Wydatki rzeczowe na oświatę zostały ograniczone w planie budżetu z uwagi na brak środków.

Subwencja oświatowa na rok 2014 pokrywa tylko część wydatków na szkoły i gmina musi dokładać z budżetu znaczne kwoty. Odbywa się to kosztem wydatków rzeczowych. Kolejnym problemem jest zmniejszająca się liczba uczniów, która powoduje, że małe szkoły stają się coraz droższe. Liczba nauczycieli natomiast nie zmniejsza się.

Zaplanowane wydatki bieżące szkół na rok 2013 wynoszą:

- Szkoła Podstawowa w Wiatrowcu - 1.125.969,00 zł,
- Szkoła Podstawowa w Ponikach - 1.217.748,00 zł,
- Szkoła Podstawowa w Dietrichowie - 1.220.345,00 zł,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny - 4.242.784,00 zł.

Wydatki na Ochronę Zdrowia wyniosą 74.400,00 zł.

Dotyczą one wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi w kwocie 70.000,00 zł realizowanych zgodnie z gminnym programem profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wydatków na przeciwdziałanie narkomanii w kwocie 4.000,00 zł.

Wydatki na Pomoc Społeczną dotyczą zadań własnych oraz zleconych. Zadania zlecone zostały ujęte w kwocie określonej wstępnie przez Wojewodę w wysokości 3.175.054,00 zł, tj. 53,6% ogółu wydatków na pomoc społeczną. Ogółem wydatki na pomoc społeczną zaplanowano w kwocie 5.926.058,00 zł, tj. 27,8% ogółu wydatków.

Wydatki na zadania własne wynoszą 2.751.004,00 zł – 46,4% ogółu wydatków na pomoc społeczną, w tym finansowanie dotacją na zadania własne w kwocie 733.750,00 zł.

Wydatki na pomoc społeczną wyłącznie z budżetu gminy wyniosą 2.017.254,00 zł, tj. 34,0% ogółu wydatków na pomoc społeczną.

Wzrosły wydatki na opłacanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej. Planowany koszt - 528.264,00 zł, pokrywa odpłatność za 22 osoby. Brak środków na pokrycie pobytu nowych osób.

W rozdziale Pozostała Działalność zaplanowano środki własne – 20% - na sfinansowanie wydatków związanych z dożywianiem uczniów w wysokości 200.000,00 zł oraz 48.510,00 zł na wynagrodzenia dla osób wykonujących prace społecznie użyteczne.

Ponadto zaplanowano wydatki w kwocie 8.000,00 zł na pomoc społeczną poprzez wsparcie działań na rzecz osób pozostających w trudnej sytuacji życiowej (dotyczy dystrybucji żywności w ramach programu unijnego PEAD). Zadanie przeznaczone do realizacji przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych.

W roku 2014 realizowany będzie program z dofinansowaniem środków unijnych : „Równanie szans – inwestycją w przyszłość” – wartość projektu – 82.660,70 zł, „Równy start uczniów do wymagań XXI wieku” – wartość projektu – 95.286,40 zł, oraz „Poznanie przez działanie” – 148.441,09 zł.

Wydatki na Gospodarkę Komunalną zaplanowano w wysokości 1.475.502,70 zł i dotyczą one gospodarki ściekowej i ochrony wód, gospodarki odpadami, oczyszczania miasta i wsi, utrzymania zieleni, wydatków na oświetlenie ulic, placów i dróg oraz na pozostałą działalność, w tym wydatki na roboty publiczne i interwencyjne.

Koszty wywozu śmieci są bardzo wysokie, natomiast opłaty wpłacane przez podatników nie pokrywają kosztów, i konieczna jest ich podwyżka.

Ponadto w Dziale 900 Rozdz. 90095 § 4300 zaplanowano wydatki w kwocie 15.000,00 zł na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi.

Wydatki na Kulturę i Ochronę Dziedzictwa Narodowego dotyczą dotacji dla instytucji kultury: Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w kwocie 334.000,00 zł przeznaczonej na wykonywanie zadań związanych z upowszechnianiem kultury i funkcjonowaniem Ośrodka, utrzymanie i remonty świetlic wiejskich.

Dotacja na działalność biblioteki gminnej, zakup książek i prasy wyniesie 110.000,00 zł.

Zaplanowano dotację w kwocie 8.000,00 zł na prace remontowe i konserwatorskie obiektów zabytkowych w formie dotacji dla podmiotów niezaliczanych do sektora finansów publicznych.

Pozostałe wydatki w tym dziale inwestycyjne i bieżące dotyczą wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

Wydatki na Kulturę Fizyczną zaplanowano w kwocie 69.555,00 zł i dotyczą one finansowania zadań w zakresie kultury fizycznej w formie dotacji dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych w kwocie 64.000,00 zł, oraz wydatków inwestycyjnych.

Wykaz zadań przewidzianych do realizacji w formie dotacji przedstawia załącznik Nr 8 do budżetu.

Zaplanowana rezerwa ogólna wynosi 78.000,00 zł tj. 0,37% ogółu wydatków.

Ponadto zaplanowano obowiązkową rezerwę celową na zadania związane z zarządzaniem kryzysowym w wysokości 58.000,00 zł.

Budżet na rok 2014 zamyka się deficytem w wysokości 465.914,00 zł.

W rozchodach budżetu przewidziano spłatę rat pożyczek i kredytów w łącznej wysokości 958.263,00 zł, w tym spłata rat kredytów związanych z programem unijnym – 496.263,00 zł.

Zaplanowano również przychody w kwocie 1.424.177,00 zł jako przewidziane do zaciągnięcia kredyty i inne źródła.

Przewidywane wykonanie w zakresie długu gminy na 31 grudnia 2013 r. wyniesie 6.943.263,00 zł.

Procentowy udział długu w stosunku do przewidywanych na koniec 2013 r. dochodów wyniesie 29,65%.

Planowany dług gminy na koniec 2014 r. wyniesie 7.062.874,00 zł, tj. **33,86%** planowanych dochodów.